

רע"פ 2278/15 - גל בר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2278/15

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקש:

גל בר

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 26.1.2015, בעפ"ת 35485-06-14, שניתן על-ידי כב' השופטת ט' חיימוביץ

בשם המבקש:

עו"ד עידן גיספאן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופטת ט' חיימוביץ), בעפ"ת 35485-06-14, מיום 26.1.2015, בגדרו נדחה, ברובו, ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה באשקלון (כב' השופט ש' לייבו) (להלן: בית המשפט לתעבורה), בפ"ל 2726-10-12, מיום 1.6.2014.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות: נהיגה רשלנית, לפי סעיפים 62(2) ו-38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה בשכרות, לפי סעיפים 62(3) ו-39א לפקודת התעבורה; ובדיקת שכרות, לפי תקנה 169 לתקנות התעבורה. מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 24.5.2012, בשעה 00:05 או סמוך לכך, נהג המבקש באשקלון ברכבו הפרטי ברשלנות, בהיותו שיכור כמי שנתון תחת השפעת סמים. בדגימת שתן שניטלה מן המבקש, נתגלתה בגופו חומצת חשיש שהיא תוצר חילוף החומרים THC, המהווה את החומר הפעיל שבקנביס (בריכוז של 111.0 NG/ML), בריכוז קריאטינין של 119% MG.

3. בבית המשפט לתעבורה כפר המבקש בכך שהיה נתון תחת השפעת סמים, וכן בתוצאות דגימת השתן שניטלה ממנו. כמו-כן, השיג המבקש על תקינות שרשרת הבדיקה, ובכלל זאת העלה ספק בכך שקם "חשד סביר" בדבר שכרותו, עובר לעיכובו לבדיקת השתן, כדרישת תקנה 169 לתקנות התעבורה; כמו-כן, טען המבקש כי קיים ספק בכך שבדיקת השתן שניטלה ממנו היא זו שהגיעה למכון הטוקסיקולוגי, ואשר לפיה נקבעו ממצאי שכרותו. לאחר ששמע את עדי המשיבה, ונתן בהם את אמונו, קבע בית המשפט לתעבורה כי ממצאי הבדיקה שנערכה למבקש מצביעים, מעבר לכל ספק סביר, כי המבקש נהג תחת השפעת סמים, ולכן הרשיעו במיוחס לו בכתב האישום. בהתייחס להשגותיו של המבקש, קבע בית המשפט לתעבורה כי התנהלותו של המבקש עובר לעיכובו מעוררת, כשלעצמה, חשד סביר בדבר שכרותו. עוד נקבע, כי לא דבק פגם בשרשרת הבדיקה שנערכה למבקש, וכי גם אם ארעו מחדלים בשרשרת הבדיקה, אלו לא השפיעו לרעה על מצבו של המבקש.

בגזר דינו ציין בית המשפט לתעבורה, כי הערך החברתי המוגן באשר לעבירותיו של המבקש הוא בטיחותם של כלל המשתמשים בדרך, וכי מדיניות הענישה בעבירות בהן הורשע המבקש, יכולה לעלות כדי מאסר על תנאי. בהקשר לכך, ולאחר שציין כי קיים עונש מינימום של 24 חודשי פסילת רשיון בגין הנהיגה בשכרות שבה הורשע המבקש, קיבל בית המשפט לתעבורה את עמדת המשיבה ביחס לעונש הראוי, בציינו, כי הוא לא מצא כל הצדקה לחריגה מעונש פסילת המינימום. לאור זאת, גזר בית המשפט לתעבורה על המבקש את העונשים הבאים: 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור במשך 3 שנים עבירות של נהיגה בשכרות או נהיגה תחת השפעת סמים; פסילת רשיון הנהיגה בפועל לתקופה של 28 חודשים; קנס בסך 2,400 ₪; ופסילה על תנאי של רשיון הנהיגה, למשך 3 שנים, לבל יעבור המבקש עבירה מאלו שבהן הורשע, וכל עבירה לפי התוספת הראשונה או התוספת השניה לפקודת התעבורה.

4. המבקש לא השלים עם תוצאה זו, וערער עליה לבית המשפט המחוזי בבאר שבע. בערעורו טען המבקש, כי ההחלטה לבצע את בדיקתו התקבלה עוד טרם שנולד בקרב השוטרים חשד סביר בדבר שכרותו. עוד טען המבקש, כי שגה בית המשפט לתעבורה, משנתן משקל מועט להיעדרה של "בדיקת מאפיינים" למבקש ועריכת דו"ח בהתאם לה. בנוסף, חזר המבקש על טענותיו בבית המשפט לתעבורה, בדבר ליקויים בתהליך הבדיקה שנעשתה לו. בית המשפט המחוזי דחה את מרבית השגותיו של המבקש, זולת טענתו בדבר היעדר בדיקת המאפיינים, אותה קיבל בחלקה. אשר לטענה זו, קבע בית המשפט המחוזי, כי אמנם "אין ביכולתה של בדיקת המאפיינים להפריך הימצאות סם בגופו של הנאשם", ואולם "יש בכך כדי להשליך על המסוכנות, ולכן גם על העונש". עקב כך, הפחית בית המשפט המחוזי את תקופת פסילת רשיונו של המבקש ל-24 חודשי פסילה, ואת יתר רכיבי גזר הדין הותר בעינם.

הבקשה לרשות ערעור

בפתח הבקשה לרשות ערעור המונחת לפניי, טוען המבקש כי בקשה זו מעוררת את השאלה האם הימצאות

תוצרי חילוף חומרים של סם פלוני מעידה כי הנבדק מצוי בהכרח תחת השפעת סם, ומה היקפה של אותה השפעה. את חשיבותה של שאלה זו, תמך המבקש בהחלטתו ברע"פ 6661/14 קוליה נ' מדינת ישראל (19.1.2015) (להלן: עניין קוליה), שם ציינתי כי יתכן שראוי לבחון מחדש את שאלת קיומו של חשד סביר לכך שהמבקש הוא שיכור, בנסיבות שבהן מצויים בגופו אך שרידים של סם מסוכן. יצוין, כי בעניין קוליה סוגיה זו הועלתה באופן אגבי בלבד, ולפיכך לא נדונה לגופה. עוד טוען המבקש, כי המשיבה לא ציינה בכתב האישום באמצעות איזו חלופה היא מבקשת להוכיח את שכרותו, מבין הסעיפים 64ב(2) ו-64ב(4) לפקודת התעבורה, ובכך יש משום "פגיעה חמורה בהגנת [המבקש] ומהווה 'הרחבת חזית'". לאחר זאת, חזר המבקש על טענתו, שהועלתה במסגרת ערעורו לבית המשפט המחוזי, בדבר היעדרה של בדיקת מאפיינים שאמורה היתה להיערך לו.

דין והכרעה

5. חרף טענת המבקש, לפיה בקשתו עונה על אמות המידה ליתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", סבורני כי אין היא נמנית על אותם מקרים חריגים בהם הדבר מוצדק. הבקשה אינה מעוררת, כשלעצמה, שאלה משפטית כבדת משקל או רחבת היקף, החורגת מעניינים הפרטיים של הצדדים לבקשה, ואין גלום בה חשש שנגרם למבקש אי-צדק או עיוות דין חמור (רע"פ 2039/15 גריב נ' מדינת ישראל (2.4.2015); רע"פ 890/15 יונגר נ' מדינת ישראל (2.4.2015); רע"פ 2136/15 פלוני נ' מדינת ישראל (29.3.2015)). על-כן, דין הבקשה לרשות ערעור להידחות, מטעם זה בלבד.

המבקש טוען כי בקשתו מעוררת את השאלה אשר הותרה בצריך עיון בעניין קוליה, באשר לשאלת עיכובו לבדיקה של מי שקיים חשד סביר כי מצויים בגופו שרידים של סם מסוכן. כפי שאמרתי בעניין קוליה, בעמ' 7:

"אחת החלופות להגדרתו של 'שיכור' בפקודת התעבורה, היא 'מי שבגופו מצוי סם מסוכן או תוצרי חילוף חומרים של סם מסוכן' (סעיף 64ב). זאת, ללא התייחסות לשאלה מהו שיעור החומר האסור (או שרידיו) בגופו של הנהג, ולהבדיל מן החלופות העוסקות במי שבגופו מצוי אלכוהול, אשר בהן נקבע שיעור מסוים של אלכוהול, שמגדיר אדם כ'שיכור'. נטען בפניי, כי שימוש בסם עשוי להותיר שרידים בגופו של אדם גם למשך מספר שבועות. בהנחה שכך, דומה כי יש טעם בדבריו של המבקש, לפיהם ייתכנו מצבים שבהם אדם איננו נתון תחת השפעת הסם, ולמרות זאת הוא מוגדר כ'שיכור' לפי האמור בפקודה, מאחר שבגופו ניתן למצוא שרידי סם או 'תוצרי חילוף חומרים של סם מסוכן', בשיעור כלשהו".

שאלה זו, כפי שצינתי באותו עניין, אכן ראויה להתברר במעמד נפרד, ויפה שעה אחת קודם. ואולם, אין בידי לקבל את טענתו של המבקש כי עניינו מצריך הכרעה בשאלה זו, ולו מן הטעם שבדיקת השתן שנערכה לו, לא נעשתה בהיעדר חשד סביר כי הוא "שיכור", או שחשד זה התבסס כולו על קיומם של שרידי הסם. בית המשפט לתעבורה ציין במפורש, כי "בעת הכניסה לרכב הבחינו השוטרים בריח של סם [...] ובשרידי מריחואנה על מכנסי הנאשם [...] שני השוטרים הבחינו בנאשם זורק דבר מה [...] נתונים אלה מעוררים חשד בפני עצמם". על-כן, החשד הסביר של השוטרים התעורר עקב התנהלותו של המבקש בעת שנתפס, ולכן המבקש אינו יכול להיבנות על הטענה שהימצאותם של שרידי סם היוותה את הבסיס לחשד הסביר שהצדיק את עיכובו.

6. אשר לטענת המבקש, כי מדובר ב"הרחבת חזית" שנעשתה על-ידי המשיבה, בשל כך שהוא הואשם כ"שיכור" על יסוד סעיף 64ב(2), להבדיל מסעיף 64ב(4) שנגדו התגונן, לשיטתי, אין בטענה זו ממש. לא עולה מכתב האישום שהוגש נגד המבקש, כי הגדרת שכרותו של המבקש מבוססת אך ורק על אחד מבין שני הסעיפים הנ"ל. מעובדות כתב האישום עולה, כי שכרותו נובעת מהיותו "תחת השפעת סמים", דהיינו לפי סעיף 64ב(4), וכן מכך שבדגימת השתן שבוצעה לו נתגלתה חומצת חשיש, קרי לפי סעיף 64ב(2).

בהתייחס לטענת המבקש בדבר היעדרה של בדיקת המאפיינים, נחה דעתי כי טענה זו נדונה והוכרעה כדבעי בבית המשפט המחוזי, והיא אף שימשה בסיס להפחתת תקופת פסילת רשיונו של המבקש, ואינני מוצא מקום להתערב בנושא זה, מעבר לכך.

7. סוף דבר, דין הבקשה לרשות ערעור להידחות.

ניתנה היום, כ"ה בניסן התשע"ה (14.4.2015).

ש פ ט